

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОЇ КОЛІЗІЇ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Вербенець Анна Сергіївна,
здобувачка 3 курсу
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 Право
Київського національного університету технологій та дизайну

Гагарський Нікіта Сергійович,
здобувач 4 курсу
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 Право
Київського національного університету технологій та дизайну

Ісмаїлова Лейла Ісмаїлівна,
здобувачка 4 курсу
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 Право
Київського національного університету технологій та дизайну

Мірошніченко Юлія Віталіївна,
здобувачка 3 курсу
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 073 Менеджмент
Київського національного університету технологій та дизайну

Шевченко Світлана Костянтинівна,
здобувачка 3 курсу
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 Право
Київського національного університету технологій та дизайну

Науковий керівник:
Дем'янчук Юрій Вікторович,
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри приватного та публічного права
Навчально-наукового інституту права та сучасних технологій
Київського національного університету технологій та дизайну

Вступ. Нині однією з найважливіших галузей господарської діяльності є зовнішньоекономічна діяльність, що без сумніву має вагомий вплив на

економічний розвиток країни. Національним Законодавством України забезпечується правове регулювання руху суб'єктів господарської діяльності, що має свої певні особливості. А свою чергу, Закон України має дисциплінувати та визначати діяльність й інвестиції іноземних фізичних та юридичних осіб з метою забезпечення їхнього внеску в розвиток країни та захист національної незалежності, рівності й інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Зовнішньоекономічну діяльність (ЗЕД) можна трактувати по-різному, як і в широкому так і у вузькому значенні. У першому випадку „зовнішньоекономічну діяльність” становлять інтернаціональні відносини, що полягають в економічному розвитку країни, а в другому випадку, саме вихід на світові ринки при експорті та імпорті товарів, та іншим видам зовнішньоекономічної діяльності (стаття 4 ЗУ „Про зовнішньоекономічну діяльність”), що належать окремим суб'єктам господарювання [1]. Процес переходу економічного розвитку та вихід на новий рівень країни несе в собі як ризики, так і гарні перспективи для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Свою увагу дослідженню приділили такі вітчизняні й іноземні науковці, а саме: В. О. Васюренко, І. Н. Герчикова, Я. Є. Порошин, О. В. П'янова, Г. С. Терещук, І. П. Фамінський, тощо щодо формуванню та трактуванню терміну, сутності, проблеми та засад на яких базується зовнішньоекономічна діяльність. Зовнішньоекономічної діяльності регулюється на підставах та в порядку визначеним Законом України „Про зовнішньоекономічну діяльність”, також Господарським кодексом України (ГКУ) [2], Митного Кодексу України (МКУ) й іншими нормативно-правових актами. Законом України „Про зовнішньоекономічну діяльність” статтею 1, чітко визначено, що являє собою зовнішньоекономічна діяльність, а саме: діяльність суб'єктів господарської діяльності України й іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також діяльність державних замовників з оборонного замовлення у випадках, визначених Законами України, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами [1]. Зовнішньоекономічна діяльність здійснюється як на рівні держави, що спрямована на встановлення відносин між країнами, та кооперації, що направлені на розвиток і підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності, так і на рівні окремих суб'єктів господарювання. Тому, слід визначити, що ЗЕД підприємств – це частина їх загальної діяльності, яка визначається як сукупність виробничо-господарських, організаційно-економічних і оперативно-комерційних функцій підприємства відповідно до зовнішньоекономічних зв'язків держави, пов'язаних із виходом підприємства на зовнішній ринок та участю в зовнішньоекономічних операціях, напрями, форми та методи якої узагальнюються відповідно до процесу виробництва згідно із цілями та задачами підприємства щодо його функціонування та розвитку.

Тобто, з цього визначення випливає, що учасниками зовнішньоекономічна діяльності є як і фізичні, так і юридичні особи, також й інші суб'єкти

господарської діяльності, що передбачені Законами України та статтею 3 ЗУ „Про зовнішньоекономічну діяльність” [1].

Безумовно зовнішньоекономічна діяльність базується на таких принципах як:

– принцип суверенітету українського народу, щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності;

– принцип верховенства Закону, здійснення своїх прав в порядку та в межах, що визначені Законами України;

– принцип свободи, вільне здійснення ЗЕД суб'єктами господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, у будь-якій формі, що не заборонена Законом України;

– юридична рівність усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та недопущення дискримінації;

– відстоювання та захист інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;

– принцип еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу при експорті та імпорті товарів [3].

Зовнішньоекономічна діяльність безумовно породжує міжнародні економічні відносини [4], що полягають в торгівлі товарами, послугами, тощо. Тому, дані відносини мають важливий вплив, що формують такі наслідки як безробіття та інфляцію, підйом або регрес окремих галузей і ЗЕД підприємств. Ці взаємозв'язки в першу чергу впливають на економічну стабільність і впливають на формування економічної політики.

Висновок. Таким чином, за результатами аналізу норм чинного Законодавства України, на основі вищевказаного можна дійти висновку, що зовнішньоекономічна діяльність – це діяльність суб'єктів господарювання України й іноземних суб'єктів господарювання, що ґрунтується на взаємовідносинах між ними, яка здійснюється як на території України, так і за її межами. Важливу роль відіграє державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності, що полягає в регулюванні світового ринку, інвестицій та іншої діяльності, що визначені Законами України.

Список літератури:

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ. Дата оновлення: 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення: 10.12.2022).

2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-ІV. Дата оновлення: 19.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 10.12.2022).

3. Дем'янчук Ю. В., Суббот А. І., Годяк А. І. Науково-практичний коментар до Глави 12 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницькій діяльності). Київ: Юрінком Інтер, 2020. 792 с.

4. Demianchuk Yu., Savchenko L., Subbot A. Influence of corruption on the economic development of Ukraine in terms of reformation: a retrospective analysis. *Baltic Journal of Economic Studies*. Riga: Publishing House „Baltija Publishing”, 2018. Vol. 4, № 3 June. P. 276–282.